

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 1959, sp. zn. Cz 138/59

Číslo: 47/1959

Právní věta:

Ke zrušení pracovního poměru domovnického není třeba vyjádření příslušného orgánu ROH.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.06.1959

Spisová značka: Cz 138/59

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Domovník, Smlouva pracovní, Závodní zastupitelstvo

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud civilní v Praze rozhodl tak, že se nevyhovuje námitkám T. H. proti výpovědi z pracovního poměru ze dne 26. září 1958, že se tato výpověď ponechává v účinnosti a domovnický pracovní poměr mezi účastníky končí 31. prosince 1958. Současně vyslovil, že T. H. je povinna naturální domovnický byt, který dosud obývá, do 31. prosince 1958 vyklidit pod exekucí.

Krajský soud v Praze rozsudek soudu první stolice zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení a novému rozhodnutí, při čemž v odůvodnění uvedl, že nebylo zjištěno, zdali se o zrušení pracovního poměru domovnického vyjádřil příslušný orgán ROH ve smyslu § 23 dekr. č. 104/1945 Sb. a že z toho důvodu je nutné řízení doplnit, aby mohlo být posouzeno, zdali výpověď z domovnického poměru je právně účinná.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že zrušovacím rozhodnutím krajského soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Pro závěr, z něhož krajský soud v projednávané věci vychází, že totiž při rozhodování o skončení pracovního poměru domovnického výpovědí podle § 12 zák. č. 4/1949 Sb. je zapotřebí vyjádření příslušného orgánu Revolučního odborového hnutí, není v zákoně opory. Krajský soud se tu dovolává ustanovení dekretu ze dne 24. října 1945 o závodních a podnikových radách č. 104/1945 Sb., a to § 23 tohoto dekretu. Než ani z tohoto ustanovení, ani z dekretu vzhledem k jeho smyslu, jeho účelu a jeho dikci, nelze takový závěr vyvodit. Podle tohoto dekretu přísluší závodnímu výboru jako orgánu

odborové organizace důležitý úkol při zajišťování hospodářských úkolů závodu. Přitom je ovšem orgán Revolučního odborového hnutí povolán i k tomu, aby v rámci činnosti dekretem vymezené hájil a povzbuzoval hospodářské, sociální, zdravotní a kulturní zájmy zaměstnanců v závodě (srov. § 20 odst. 1 dekr. č. 104/1945 Sb. ve znění předpisů tento dekret doplňujících a jej měnících – zákon č. 42/1948, 188/1948 Sb. a provedení některých ustanovení dekretu podle nařízení č. 216/1946 Sb. změněné zákonem opatřením č. 12/1946 Sb.). Vždy se však předpokládá, že tu jde o orgán Revolučního odborového hnutí, a to ať již jde o závodní výbor nebo o závodního důvěrníka, který je zřízen na závodě. Závodem podle § 3 odst. 2 se rozumí provozní zařízení zaměstnavatele, k němuž jsou závodní zaměstnanci v pracovním (služebním) poměru. Ani tedy podle účelu zákona, který směřuje k tomu, aby prostřednictvím jednotné odborové organizace pracující se účastnili správy závodu a stali se hospodáři na společném majetku a aby závodní výbor za zaměstnance podniku byl mobilisujícím činitelem v podniku a v závodě a ani vzhledem k dikci zákona (srov. § 1 slova „zaměstnanců v závodě“, § 2 „závodnímu zastupitelstvu“, nadpis § 80 „Organizace závodního zastupitelstva“, nadpis hlavy třetí „Působnost závodního zastupitelstva“ atd.) nelze dospět k závěru, že by ustanovení dekretu č. 104/1945 Sb. platilo pro domovníky v domech, kde není ani závodního zastupitelstva ani závodního důvěrníka.

Pokud by některá oprávnění, která jinak přísluší závodnímu zastupitelstvu podle dekretu č. 104/1945 Sb., měla přejít na jiný orgán, stanoveny také podmínky, za kterých může jiný orgán než závodní zastupitelstvo oprávnění tomuto příslušející vykonávat.

Otázka skončení pracovního poměru domovnického je nadto řešena výslovným ustanovením § 12 odst. 2, podle něhož lze výpověď dát jen u soudu, v jehož obvodu je byt, při čemž tu platí přiměřeně předpisy občanského soudního řízení ve věcech nájemních.

I když jde u poměru domovnického o pracovní poměr, neplyne ještě z toho, že by platila všechna ustanovení zákonů vztahující se na právní poměry zaměstnanců. Odlišnost tohoto pracovního poměru si tu žádá jiné speciální úpravy, a to je právě dáno ustanovením § 12 zák. č. 4/1949 Sb., při čemž o ochranu domovníka při rozvázání pracovního poměru výpovědí, je postaráno nutností opatřit si souhlas ve smyslu dekretu č. 88/1945 Sb. a z hlediska dodržení výpovědních lhůt požadavkem zákona daném v § 12 odst. 2 dekr. č. 4/1949 Sb.

Proto tam, kde není ani závodní výbor ani závodní důvěrník, není zde orgánu, který by spolupůsobil při rozvazování pracovního poměru způsobem jinak stanoveným v § 22 dekr. č. 104/1945 Sb. Pro přenesení působnosti na jiné orgány není pak v zákoně podkladu.

Pokud proto krajský soud ukládá lidovému soudu, aby se zabýval otázkou souhlasu příslušného orgánu ROH z hlediska § 23 dekr. č. 104/1945 Sb., porušil tímto svým odůvodněním a těmito právními závěry, jimiž by byl lidový soud civilní vázán, zákon.